

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců JUDr. Václava Štencla, MA, a Mgr. Jana Jiráska, Ph.D., ve věci

žalobce: **AP Maschinenbau s. r. o.**, IČO 27736598
sídlem Litobratřická 686, 671 67 Hrušovany nad Jevišovkou
zastoupený advokátem Mgr. Antonínem Hajduškem
sídlem Plzeňská 3350/18, 150 00 Praha 5

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 427/31, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 1. 2024, č. j. 911/24/5100-10612-713107,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Rozhodnutím Ministerstva průmyslu a obchodu (dále „poskytovatel dotace“) ze dne 5. 2. 2018, č. j. MPO 9227/18/61400, ve znění dodatků č. 1 a č. 2, byla žalobci v rámci operačního programu „Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost“ poskytnuta dotace v celkové

výši 14 565 375 Kč za účelem realizace projektu „Nákup technologického vybavení“. Finanční úřad pro Jihomoravský kraj zahájil u žalobce daňovou kontrolu, která vyústila dne 1. 11. 2022 ve vydání platebního výměru č. j. 4553163/22/3000-31473-702721, jímž byl žalobci vyměřen odvod do Národního fondu za porušení rozpočtové kázně ve výši 4 369 612,50 Kč. Proti platebnímu výměru brojil žalobce odvoláním, které žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl s tím, že platební výměr potvrdil.

II. Stanoviska účastníků řízení

2. Žalobce se domáhá zrušení správních rozhodnutí obou stupňů a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Má za to, že mu svědčí liberační důvody. Objektivní důvody, kvůli kterým žalobce nebyl schopen naplnit monitorovací indikátor, stojí zcela mimo jeho sféru vlivu. Neexistuje žádná možná míra úsilí, kterou by žalobce mohl vynaložit, aby nesplnění své povinnosti odvrátil. Odmítá závěry daňových orgánů, které i přesto konstatovaly porušení rozpočtové kázně, *in eventum* alespoň neshledaly v rozhodných skutečnostech polehčující okolnosti a neodchýlily se od sazeb odvodů stanovených poskytovatelem dotace. Výše odvodu je v rozporu se zásadou přiměřenosti. Žalobce odmítá tezi žalovaného, dle které proti polehčujícím okolnostem spočívajícím v objektivní nemožnosti naplnit monitorovací indikátor byla se stejnou „sílou“ postavena přitěžující okolnost, kterou žalovaný spatřuje v pasivitě žalobce, který v důsledku administrativního pochybení (způsobeného obtížnými provozními důvody v roce 2020) nevyužil včas možnosti prodloužit termín pro naplnění indikátoru až o dva roky. Není přípustné, aby daňové orgány nenaplnění účelu dotace hodnotily jako přitěžující okolnost, jedná se o dvojí přičítání téhož.
3. Žalovaný ve svém vyjádření odkazuje na napadené rozhodnutí a navrhuje, aby soud žalobu zamítl. Dodává, že diferenciací sankcí uvedená v rozhodnutí o poskytnutí dotace naplňuje požadavek přiměřenosti. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí neztotožnil se správcem daně, který pasivitu žalobce ohledně možnosti prodloužení lhůty pro splnění monitorovacího indikátoru hodnotil v jeho neprospěch. Vypuštění uvedené okolnosti však nevedlo ke změně výše odvodu. Žalobce nedokládá tvrzené mimořádně obtížné provozní důvody v roce 2020, pro které nebyl schopen podat žádost o změnu, navíc žádost mohl podat až do 19. 2. 2021. Epidemiologickou situací lze argumentovat ve vztahu k nesplnění indikátoru, nikoli k povinnostem administrativní povahy. Nenaplnění účelu dotace jakožto okolnost svědčící v neprospěch žalobce byla správcem daně přehodnocena již na základě vyjádření žalobce k dosavadnímu výsledku kontrolního zjištění, a následně již tato okolnost nebyla hodnocena jako okolnost svědčící v jeho neprospěch. Žalobce mohl porušení rozpočtové kázně zabránit, k naplnění liberačních důvodů nedošlo.

III. Posouzení věci krajským soudem

4. Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného a řízení předcházející jeho vydání v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; dále „s. ř. s.“). Soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za splnění zákonných podmínek (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Při rozhodování vycházel z obsahu správního spisu, nad jehož rámec nebylo potřeba provádět dokazování.

5. Jádrem sporu v projednávané věci je otázka přiměřenosti stanoveného odvodu za porušení rozpočtové kázně a možnost liberace (zproštění se odpovědnosti) ze strany žalobce.
6. Dle § 44 odst. 1 písm. b) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění účinném do 31. 12. 2021, se porušením rozpočtové kázně rozumí neoprávněné použití nebo zadržení peněžních prostředků poskytnutých mimo jiné z Národního fondu.
7. Dle § 3 písm. e) zákona o rozpočtových pravidlech se neoprávněným použitím peněžních prostředků státu, prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu, státních finančních aktiv, státního fondu nebo Národního fondu, rozumí mimo jiné porušení podmínek, za kterých byly příslušné peněžní prostředky poskytnuty, porušení účelu nebo podmínek, za kterých byly prostředky zařazeny do státního rozpočtu nebo přesunuty rozpočtovým opatřením a v rozporu se stanoveným účelem nebo podmínkami vydány.
8. Dle § 14 odst. 5 zákona o rozpočtových pravidlech platí, že v rozhodnutí o poskytnutí dotace může poskytovatel stanovit, že nesplnění některých podmínek podle odstavce 4 písm. g) nebo porušení povinnosti stanovené právním předpisem bude postiženo odvodem za porušení rozpočtové kázně nižším, než kolik činí celková částka dotace. Při stanovení nižšího odvodu uvede poskytovatel procentní rozmezí nebo pevný procentní podíl vztahující se buď k celkové částce dotace, nebo k částce, ve které byla porušena rozpočtová kázeň, nebo stanoví pevnou částku odvodu; přitom přihlédne k závažnosti porušení rozpočtové kázně a jeho vlivu na dodržení účelu dotace.
9. Dle § 44a odst. 4 písm. a) zákona o rozpočtových pravidlech platí, že odvod za porušení rozpočtové kázně činí v případě neoprávněného použití prostředků dotace pevnou částku podle § 14 odst. 5, nebo pokud v rozhodnutí o ní bylo uvedeno jedno nebo více procentních rozmezí nebo pevný procentní podíl pro stanovení nižšího odvodu za porušení rozpočtové kázně podle § 14 odst. 5, finančním úřadem stanovenou částku vycházející z procentního rozmezí nebo pevného procentního podílu uvedeného v rozhodnutí, a to pro každý jednotlivý případ. Při stanovení částky odvodu je správce daně povinen vzít v úvahu závažnost porušení povinnosti, jeho vliv na dodržení účelu dotace a hospodárnost uložené sankce.
10. K otázce kvalifikace jednání daňového subjektu jako porušení rozpočtové kázně se vyjádřil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 31. 10. 2018, č. j. 1 Afs 291/2017-23 (všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Dospěl k závěru, že každé porušení dotačních podmínek, které nejsou v rozhodnutí o poskytnutí dotace vymezeny jako méně závažné, je porušením rozpočtové kázně ve smyslu § 3 písm. e) ve spojení s § 44 odst. 1 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlech. Pro samotné shledání odpovědnosti za porušení rozpočtové kázně proto není rozhodující, jak významná byla porušená podmínka či jak zásadním způsobem byla podmínka porušena. Proporcionalitu je případně možné zkoumat toliko ve vztahu k výši odvodu.
11. V posuzované věci přitom není mezi stranami sporu o tom, že ze strany žalobce došlo k porušení podmínek dotace. Došlo tedy také jednoznačně k porušení rozpočtové kázně. Žalobce ve své žalobě ani nezpochybňuje jednotlivá zjištění daňových orgánů. Soud proto bude vycházet z toho, že k porušení rozpočtové kázně došlo tak, jak bylo žalovaným popsáno, tj. nenaplněním hodnoty indikátoru „21404 Změna tržeb příjemce v souvislosti

s podporou“ v termínu 12 měsíců od data ukončení projektu, spočívajícím v povinnosti zvýšit nárůst tržeb za vlastní výrobu a služby o 10 % oproti hodnotě vykázané v posledním účetně uzavřeném roce před podáním žádosti o podporu a tuto hodnotu udržet po celou dobu udržitelnosti projektu, tj. pět let. Za sledované období žalobce dosáhl nárůstu tržeb pouze o 0,73 % namísto stanovených 10 %. Dnem porušení rozpočtové kázně byl den 1. 1. 2021, tj. den následující po dni, ke kterému uplynula lhůta k naplnění monitorovacího indikátoru, tj. 31. 12. 2020.

12. Specifikem nyní projednávané věci je skutečnost, že k nenaplnění monitorovacího indikátoru došlo v nestandardní ekonomicky nepříznivé situaci způsobené krizovými a protiepidemiologickými opatřeními spojenými s výskytem koronaviru SARS CoV-2. Soud však musí dát za pravdu žalovanému v tom, že tato skutečnost nemůže vést ke zproštění odpovědnosti za porušení rozpočtové kázně. Hlavním důvodem je skutečnost, že zákon o rozpočtových pravidlech vůbec neupravuje možnost zproštění se odpovědnosti za porušení rozpočtové kázně, tj. liberace. Nejde přitom o žádný nedostatek zákona. V první řadě je nutno vzít v úvahu, že dotace je beneficiem ze strany státu a za splnění podmínek dotace odpovídá vždy příjemce dotace (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 8. 2012, č. j. 1 Afs 15/2012-38); jeho odpovědnost za porušení těchto podmínek je odpovědností objektivní (srov. obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 3. 5. 2018 č. j. 10 Afs 176/2017-30). V druhé řadě nelze přehlédnout, že odvod je možné po jeho uložení zčásti nebo zcela prominout (§ 44a odst. 12 a 13 zákona o rozpočtových pravidlech), v důsledku čehož se může jevit zakotvení institutu liberace jako poněkud nadbytečné. Možnost liberace přitom soudy nemohou svévolně konstruovat zcela bez zákonné úpravy. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 20. 2. 2024, č. j. 7 Afs 240/2022-23, soudy jakožto orgány veřejné moci jsou vázány zásadou enumerativnosti veřejnoprávních pretenzí, v důsledku které mohou vykonávat jen ty kompetence, které jim zákon výslovně svěřuje (srov. čl. 2 odst. 3 Ústavy a čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod). Pokud by tedy soud i přes absentující zákonnou úpravu doplnil vlastní vymezení liberačních důvodů, které zákonodárce do zákona nevtělil, porušil by tak dělbu moci ve státě.
13. Kromě toho je v projednávané věci patrné, že byt k porušení rozpočtové kázně došlo primárně v důsledku nepříznivé ekonomické situace, která vznikla nezávisle na vůli žalobce, žalobce měl možnost svým aktivním jednáním tomuto porušení zabránit, a to podáním včasné žádosti o změnu podmínek dotace ve smyslu § 14o zákona o rozpočtových pravidlech. Možnost změnového řízení byla výslovně upravena také v rozhodnutí o poskytnutí dotace, a to v ustanovení Hlavy I. „Obecná část“, článku III. „Změny projektu, změny v osobě příjemce“, odst. 1 úvodní částí rozhodnutí o poskytnutí dotace. V něm bylo uvedeno, že příjemce dotace může písemně požádat o změnu rozhodnutí o poskytnutí dotace nejpozději 14 kalendářních dnů před uplynutím lhůty, kdy má být daná povinnost splněna. Podrobnější informace ke způsobu podání žádosti o změnu rozhodnutí pak byly upraveny v bodě 5. dokumentu „Pravidla pro žadatele a příjemce z Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost – Zvláštní část“, jež tvoří přílohu č. 4 rozhodnutí o poskytnutí dotace. Dále byl žalobce na tuto možnost výslovně upozorněn poskytovatelem dotace dne 1. 7. 2020 v rámci hromadné depeše zaslané prostřednictvím systému MS2014+. Pokud by žalobce podal žádost o změnu termínu pro naplnění a udržení monitorovacího indikátoru nejpozději 14 kalendářních dnů před uplynutím lhůty stanovené pro podání Zprávy o udržitelnosti projektu, došlo by k posunutí termínu stanoveného v rozhodnutí o poskytnutí dotace až o 2 roky. Jelikož byl žalobce povinen podat Zprávu o udržitelnosti

projektu nejpozději do 5. 3. 2021, posledním dnem pro podání žádosti o změnu rozhodnutí byl den 19. 2. 2021. Žalobce však podal žádost až dne 5. 6. 2021.

14. Žalobce namítá, že odvod za porušení rozpočtové kázně ve výši 30 % z celkové výše poskytnuté dotace je nepřiměřený.
15. V případě dotace poskytnuté žalobci využil poskytovatel dotace zákonné možnosti uvedené v § 14 odst. 5 zákona o rozpočtových pravidlech a v rozhodnutí o poskytnutí dotace stanovil snížený odvod za porušení rozpočtové kázně v pevných procentních sazbách, a to v závislosti na procentní míře, v jaké byl naplněn monitorovací indikátor. V případě splnění cílové hodnoty indikátoru v rozmezí méně než 20 % - 0 % byla poskytovatelem dotace stanovena 30% sankce z celkové výše proplacené dotace. V případě splnění cílové hodnoty indikátoru v rozmezí méně než 60 % - 20 % (včetně) byla stanovena 20% sankce z celkové výše proplacené dotace. V případě splnění cílové hodnoty indikátoru v rozmezí méně než 100 % - 60 % (včetně) pak byla poskytovatelem stanovena 10% sankce z celkové výše proplacené dotace. Zdejší soud ve shodě se žalovaným uvádí, že již samotná diferenciací sazeb odvodu, odvislá od míry naplnění monitorovacího indikátoru, tedy od míry závažnosti porušení dotačních podmínek, je projevem přiměřenosti výše odvodu. Ostatně i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 3. 2019, čj. 4 Afs 421/2018-39, uvedl, že požadavek přiměřenosti výše odvodu bude zpravidla naplněn již tím, že bude odvod stanoven v procentním rozmezí podle rozhodnutí o udělení dotace. Zdejší soud uzavírá, že procentní sazba jako taková je přiměřená, neboť reflektuje míru závažnosti porušení povinnosti.
16. S ohledem na znění § 44a odst. 4 písm. a) zákona o rozpočtových pravidlech je správce daně i při takovém určení výše odvodu povinen zabývat se závažností porušení povinnosti, jeho vlivem na dodržení účelu dotace a hospodárností uložené sankce. Správce daně tedy bezesporu měl při stanovení výše odvodu povinnost zkoumat, zda je jeho rozhodnutí v souladu se zásadou přiměřenosti (proporcionality). Mohl se však odchýlit od procentního podílu podle rozhodnutí o poskytnutí dotace, pouze v případě, že by takto stanovená výše odvodu byla nepřiměřená. K obdobnému závěru Nejvyšší správní soud dospěl už ve svých rozsudcích ze dne 28. 3. 2019, č. j. 4 Afs 421/2018 -39, a ze dne 27. 5. 2021, č. j. 8 Afs 130/2019-35. Tyto rozsudky se sice vážou k právní úpravě účinné do 31. 7. 2012 a týkaly se procentních rozmezí (a nikoliv pevného procentního podílu), ovšem účel dané normy zůstal i přes novelizaci zachován (správce daně zkoumá proporcionalitu) a jejich závěry lze vztáhnout i na nyní projednávanou věc.
17. Ze správního spisu vyplývá, že se správce daně i žalovaný přiměřeností výše odvodu zabývali (srov. str. 6 – 9 zprávy o daňové kontrole a str. 10 – 11 napadeného rozhodnutí). Provedené hodnocení považuje zdejší soud za řádně odůvodněné, dostatečně konkrétní, srozumitelné a nijak nevybočující z mezí správního uvážení, které je daňovým orgánům v této otázce dáno. Výše odvodu byla poskytovatelem odstupňována podle míry naplnění monitorovacího indikátoru, maximální 30% odvod je určen pro naplnění indikátoru z méně než 20 %. Tržby žalobce byly zvýšeny pouze o 0,73 % oproti požadovaným 10 %, jedná se tak o zřejmé porušení podmínek dotace. Platí sice, že k nesplnění podmínek došlo primárně v důsledku nepříznivé ekonomické situace, žalobce však měl ve své moci tyto negativní důsledky odvrátit, což neučinil ani v době více než sedmi měsíců následujících poté, co byl depeší poskytovatele dotace o této možnosti výslovně vyrozuměn. Nutno dodat, že k roku 2021 už žalobce své tvrzení o provozních obtížích nevztahuje. Žádost o změnu podmínek

rozhodnutí poskytnutí dotace přitom mohl podat až do 19. 2. 2021. Soud nepřisvědčil ani tvrzení o administrativním pochybení, jež žalobce uvádí jako důvod opožděného podání žádosti. Žalobce žádným způsobem nekonkretizuje ani nedokládá, v čem ono administrativní pochybení spočívalo (např. technické problémy s odesláním žádosti, zjevná chyba při odesílání žádosti apod.). V případě žalobce tedy nebyla zjištěna žádná skutečnost, která by činila výsledný odvod nepřiměřeným.

18. Ze strany žalobce došlo k porušení rozpočtové kázně nikoli v minimální, či snad zanedbatelné míře. Tržby žalobce byly zvýšeny o 0,73 % namísto požadovaných 10 %. Snížení odvodu na minimum, jak navrhuje žalobce, nemá v tomto případě své opodstatnění. Krajský soud tedy přisvědčil názoru žalovaného, že výše odvodu odpovídá charakteru a závažnosti pochybení. Stejně tak je třeba souhlasit se žalovaným, že výše uvedené pochybení žalobce, za které byl odvod za porušení rozpočtové kázně uložen, nebylo pouze formální (např. administrativní pochybení, opožděné předložení dokladů apod.). Skutečnost, pro kterou nedošlo u žalobce k požadovanému nárůstu tržeb nespočívá v administrativním pochybení, nýbrž ve vlastní ekonomické činnosti žalobce, byť se do ní promítly ztížené podmínky pro uskutečňování podnikatelské činnosti.
19. Nedůvodnou soud shledal i námitku směřující proti tomu, že správce daně původně nenaplnění účelu dotace hodnotil jako okolnost svědčící v neprospěch žalobce. Správce daně totiž v reakci na „Vyjádření daňového subjektu k dosavadním výsledkům kontrolního zjištění“ ze dne 16. 8. 2022 své původní posouzení přehodnotil a ve zprávě o daňové kontrole ze dne 26. 10. 2022, č. j. 4468316/22/3000-31473-702721, již daná skutečnost nebyla považována za okolnost svědčící v neprospěch žalobce (srov. str. 8 a 9 zprávy o daňové kontrole). Rozhodnutími daňových orgánů tedy nedošlo ke dvojímu přičítání téže skutečnosti, jak nyní žalobce tvrdí.
20. Žalobce brojí také proti tomu, že žalovaný sice jako okolnost svědčící ve prospěch žalobce hodnotil nepříznivou ekonomickou situaci, avšak výši odvodu v důsledku toho nesnížil. Ani v této části úvahy žalovaného dle názoru zdejšího soudu nepřekračují meze správního uvážení. Zdejší soud má za to, že důvod ke snížení stanovené sazby ve výši 30 % z celkové výše poskytnuté dotace by mohl nastat jedině v případě, kdy by se žalobce svým aktivním jednáním marně pokusil důsledky nepříznivé ekonomické situace odvrátit, a to zmiňovaným změnovým řízením. Zdejšímu soudu se naopak nejvíce přiměřené, aby výše odvodu stanovená v rozhodnutí o poskytnutí dotace byla snižována daňovému subjektu, který prokazatelně věděl o lhůtě pro splnění podmínek rozhodnutí o poskytnutí dotace, stejně jako o tom, že v této lhůtě podmínky nebude schopen splnit, avšak neučinil žádné kroky, kterými by negativní následky nesplnění podmínek odvrátil, ačkoliv o nich byl poskytovatelem dotace výslovně vyrozuměn. Ba co víc, ve stanovené, ani v dodatečně stanovené lhůtě nepodal ani zprávu o realizaci projektu.
21. Krajský soud po přezkoumání napadeného rozhodnutí neshledal žádné pochybení na straně žalovaného při aplikaci principu proporcionality. Žalovaný učinil zadost požadavku na přiměřenost výše odvodu také tím, že zvažoval, které okolnosti lze zahrnout pod okolnosti svědčící ve prospěch či v neprospěch žalobce a které nikoli. Z napadeného rozhodnutí je zřejmé, že při stanovení výše odvodu správce daně i žalovaný zvažovali okolnosti konkrétního porušení rozpočtové kázně a posuzovali proporcionalitu mezi závažností daného porušení a výší vyměřeného odvodu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2014, č. j. 2 As 106/2014-46).

IV. Shrnutí a náklady řízení

22. Krajský soud na základě shora provedeného posouzení neshledal žalobu důvodnou, a proto ji zamítl ve smyslu § 78 odst. 7 s. ř. s.
23. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Podle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 30. dubna 2025

Mgr. Petr Šebek v. r.
předseda senátu